

ความรู้เพื่อครูไทย

สวัสดีค่ะเพื่อนครูภาษาไทยทุกคนและผู้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ช่วงนี้เราขอชวนทวนการเผยแพร่“ความรู้เพื่อครูไทย”จากจดหมายข่าวสมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย มาเป็นการเผยแพร่ทางออนไลน์กันนะคะ

รายการแรกนี้เริ่มที่ การใช้คำ “กระ” ซึ่งมีใช้อยู่มากมายในภาษาไทย ที่ควรใช้ให้ถูกต้อง ทั้งด้านอักขรวิธีและความหมาย อาจารย์เสรี กาญจนโรมนต์ ที่ปรึกษาสมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย ได้ร้อยกรอง “กระนี้ - กระนั้น” ไว้ให้เป็นข้อสังเกตในการใช้ รวมทั้งตัวอย่างการใช้ “กระ” ในเรื่องราว ของชีวิตคนชนบท ที่ให้ทั้งความรู้และประสบการณ์ ซึ่งครูผู้สอนภาษาไทยสามารถนำไปใช้เป็นสื่อการสอน ได้เป็นอย่างดี.....ลองศึกษากันดูนะคะ

กลอนหก

กระเหว่ากระเวว่าเราร้อง	ไก่อ้องพร้องเพรียกเรียกหา
กระปุดปุดรับกลับมา	บอกฟ้ากระจ่างแจ้แจ้แล้ว
กระจอกกระจาบจับจับ	กระจิบกระจิวแจ้วแจ้ว
กระตั่วกระเต็นเต็มแนว	แข่งแซวกระสาสวนบิน
กระหลอดกระเรียนเวียนฟุ้ง	กระทุงกระยางเยือนถิ่น
กระรอกกระแตต่างกิน	จันอินกระท้อนถูกใจ
กระปีกระโจนโหนห้อย	ลูกน้อยหลังหน้าคว่ำไขว่
ชนะนี้ไทยหวนครวญไพร	ป่าไล่ปาลันสนั่นนันท
กระสินธุ์รินรินเรื่อยรี่	กระตี่กระโดดได้ฝน
กระชิวกระสร้อยลอยชล	กระมลกระหิมอิมใจ
กระโห้ไล่ตะกระแห	กระแสกระเซ็นชานใส่
กระเบนกระบอกบังใบ	กระไอกระแอมแอบนอน
กระมั่งกระมันหันหา	กริมการายเสื่อเนื้ออ่อน
กระสูบกระสังสมจร	ดุกช่อนก้างกึ่งกำมกราม
กระซังแก้มซ้ำจำแก้ม	แปบแซมสลิดม้าน่าขาม
กล้วยกั๊ดกระทิงทิ้งนาม	เขตคามมัจฉาน่าขม

นายเสรี กาญจนโรมนต์

ภาพยสุรางคนางค์ ๒๘

◎ กระแปงกระปอง แผลดพีแผลดน้อง จะไปท้องนา
 กระชุกกระชิบ ขยิบยิบตา กระตืดกระตืด เหมือนปลาน้ำใหม่
 ริงเข้าริงออก คว่าเอากระบอก รีบกรอกน้ำใส่
 กระบุงกระบาย กระทวยเอาไป จอบเสียมเตรียมไว้ จะได้ใช้มัน

ถือคันเบ็ดมา ข้องไว้ใส่ปลา ผูกเอาเร็วพลัน
 กระหุ้มหุ้มย่อง รำร้องเพลงกัน กระเขมกระสัน นีวันของเรา ฯ

◎ กระจุ่มกระจิม หน้าตาจิ้มลิ้ม แยมยืมพริ้มเพรา
 แผลดสองน้องพี กระปรีกระเปร่า ท่าทีมีเขาวน วิยเยาว์วิยชน

เสียงแจ้วแจ้วหวาน ริมรั้วหน้าบ้าน สำราญกระมล
 พิศพลางทางท่า เริงร่านายล คู่แฝดฝีกฝน อดทนทุกอย่าง ฯ

◎ แม่เตรียมอาหาร เผื่อลูกเผื่อหลาน พ่อบ้านไม่ห่าง
 กระจุกกระจิก น้ำพริกนวลนาง ของเครื่องเคียงข้าง ปลายทางมากมาย

เปิดคอกกระบือ ไ้ถักไ้ทื่อ กระวนกระวาย
 เดินเตะถุกปุ้ย กระจุกกระจาย กระเชอกระชาย เกลื่อนกรายพื้นดิน

ไ้ถักไ้ทื่อ ยอมยอยอมยื้อ ไม่ดื้อไม่ดั้น
 กระต้วมกระเตี้ยม รู้เจียมจนชิน มีฟางให้กิน ก็สิ้นรำคาญ ฯ

ภาพยยานี ๑๑

◎ กระแปงกับกระปอง	ช่วยเอาของออกจากบ้าน
ไ้ถักนีกสำราญ	มาเคลียคลอให้ขึ้นซี่
ปองแปงแยงกันนั่ง	คอยระวังหลังเต็มที
กระชุกต่อกระชี่	อารมณ์ดีไม่ดูตาย

กระจุ่มกับกระจิม
 ไอ้ทื่อเมียงชะม้าย
 แม่พ่อไม่รอช้า
 ครอบครว้แสนอบอุ้น
 กระจพรวนกระจพ้อกพ้อก
 ทื่อถึกนีกกระจไร
 กระจทั่งถึงกระจท่อม
 ข้าวโหดโหระพา
 แมงลักบวบผักบุ้ง
 กระจเจียบกระจจรี
 กระจอวลกระจออบไอ
 แม่พ่อไม่รอนาน
 คว่าจอบงอบกระจจาด
 พรวนดินคายหญ้าก้าน
 เก็บผักเก็บพืชผล
 ข้าวโหดผักใหญ่ใหญ่
 รดน้ำผักฉ่ำชื่น
 เสรีจกจกไซโย
 กระจจุ่มกักระจจู้
 ปลาไหลว้ายผึ่งผึ่ง
 กระจป่องลงกระจจาน
 กระจสุบว้ายพันพัว
 กระจป่องจ้องกระจหวัด
 คันเบ็ดโค้งติดตาน
 กระจหย่อนผ่อนหนักเบา
 กระจสุบรูปแสนงาม
 กระจป่องคล่องกระจจาน
 ลากปลามาที่แห้ง
 ปลดเบ็ดปลดจกจากปาก
 กระจสุบสิ้นพลัง

เดินยืมกริมขึ้นหลังควาย
 ปรายตามองสองตรุณ
 เดินนำหน้าตาบอกบุญ
 กรุ่นกลิ่นรักประจักษ์ใจ
 ดั่งปอกปอกกวัดแกว่งไกว
 ตุ่มเดินไปสู่ไร่นา
 สวนครว้ล้อมพร้อมธัญญา
 พริกแดงกวาคะน้ามี่
 ถั่วกวางตุ้งหอมผักชี
 มันมะเขือเหลืองกล่าวขาน
 ทุ่งกว้างใหญ่ใจเบิกบาน
 รีบเร่งงานเช่นวานวัน
 กระจวีกระจวาดมาดขยัน
 ขุดเผือกมันมากองไว้
 ร้อนก็ทนโน่นนั่นใจ
 ใส่กระจบุงถุงโตโต
 คนเริ่งรีนขึ้นอ๊กโ
 รีบโไปไกลักริมบึง
 กระจจุ่มดูแล้วช่วยดึง
 มันมีถึงสามสี่ตัว
 ลากผ่านผ่านพันกอบบัว
 กระจโจนสุบทางกระจจาน
 คันเบ็ดจ้งตัวอยู่นาน
 สายเบ็ดตั้งแทบขาดตาม
 ไม่เร่งเร้ากระจผลิกระจผลาม
 แค้ชั่วยามหย่อนสำแดง
 จิงคิดอ่านพลันพลิกแพลง
 นอนอั่งแม้งมันใหญ่จ้ง
 ช่วยกันลากลงกระจช้ง
 ยังพะงาบพะงาบง่า

กระจ่างเกี่ยวกระซอน
 ชะโดกระโดดน้ำ
 กระจ่างส่องกระจ่าง
 ชะโดโย้ชีวา
 กระจ่างซังชะโด
 กระจ่างพลิกตะแคง
 กระจ่างจับกับกระจ่าง
 เอาช่องเอาของลง
 กระจ่างมองจ้องจาด
 แรดสลิดกระจ่างมี
 อีกช่องต้องเปิดชม
 แกร่งคิ้วย่ออยากลง
 กระจ่างหิ้วกระจ่าง
 กระจ่างจับกระจ่าง
 กระจ่างจับเป็นกระจ่าง
 เก็บผักไม้ชักช้า
 ขวนกันกลับกระจ่าง
 ต่างอวดอิทธิฤทธิ์
 แม่พอกอกองไฟ
 ข้าวโพดพร้อมเปลือกมัน
 มันเผือกเลือกย่อยอม
 อยากกินลิ้นร้วร้ว
 พ่อเลือกซ่อนโตโต
 โยนใส่ไฟเดี่ยวเดียว
 ไม้เคาะกระเทาะดิน
 หนั่งลอนเหลือเนื้อปลา
 กระจ่างมีกระจ่าง
 ข้าวจ้าวข้าวเหนียวนวล
 น้ำพริกน้ำปลาพริก
 เผ็ดจืดอย่าคิดไว

ล่อไอ้ซ่อนช่างชวนฆ่า
 ฮุบกระจ่างติดเบ็ดมา
 ซ่อนทะยานฮุบทันตา
 ซ่อนโรยราหมดเร็วแรง
 ซ่อนตัวโตคิดกำแหง
 ลงกระจ่างหลังกระจ่าง
 เดินดุ่มดุ่มตั้งทะนง
 เห็นแล้วหนาน่าปราณี
 หมอนิลกดตุกกระจ่าง
 แฉงพีตะเพียนทอง
 โอ้! หอยชมสนใจปอง
 อยากขอลองจับสักงาน
 เดินทอดน่องมองบัวบาน
 สีนํ้าตาลแก่แล้วหนา
 มือกระจ่างตุกตันติดมา
 ชั่วเวลาได้เกินคิด
 พ่อแม่ล้อมวงกระจ่าง
 ที่พิชิตพิชัยกัน
 ขนซ่อนไม้ใส่สุ่มพลัน
 โยนทั้งคว้นไม่หวั่นกลัว
 เผาแล้วหอมจนยืมหัว
 น้ำลายยั่วหยดแล้วเขียว
 ตุกชะโดพอกดินเหนียว
 ดินแห้งเหี่ยวเกี่ยวออกมา
 แดกเป็นชิ้นสิ้นกัษา
 คิดโอซาน่าชิมชวน
 แม่กระจ่างให้กระจ่าง
 มันหอมหวานล้วนหัวโหย
 ตำขลุกขลิกโหลกพริกโรย
 ถ้าโอดโอยจะอดกิน

ผักสดผักสะอาด
 ปลาเผาเร้าใจจินต์
 รวดเร็วไร้รอรี
 ล้อมวงตรงที่เคย
 หมุบหมับหมุบหมับ
 ข้าวปลาสารพัน
 อิ่มแท้อิ่มเต็มท้อง
 แม่พ่อก็เอ๋ยเอื้อ
 ต่างรีบเก็บสำหรับ
 เสี่ยงขลุ่ยพ่อขับขาน
 พ่อขวัญแลแม่เรียม
 อัมพาคืออำไพ
 ตะวันตระเวนวัน
 บ่ายคล้อยไม่คอยคน
 กระเทียมเตรียมเสร็จสรรพ
 ผักปลาอาหารอื่น
 บ้านนามีน้ำใจ
 ใครใครไม่บ้ายเบียน

◎ กระทำนำอักษร
 “กระนี้” มี “กระนั้น”

ใส่กระจาดปราศพิขลีน
 ไม่ถูกลิ้นให้ดินเลย
 ของกระนี้ไม่มีเฉย
 นั่งเสบายเปรยยิ้มกัน
 กรุบกรุบกรับขยับขยับ
 ข้าวโพดมันไม่มีเหลือ
 อิ่มเกินร้องมองแล้วเชื่อ
 อิ่มที่หลังคอยล้างจาน
 ล้างฉับฉับกลับสำราญ
 ก้องกังวานหวานจับใจ
 ตาเต็มเปี่ยมสุกสดใส
 คืออัมพรเอี่ยมอำพล
 จจรรัลตะวันวน
 เดี่ยวจะคำจะคืบคืบ
 มุ่งหน้ากลับทับขึ้นมีน
 ยืนแบ่งปันทุกบ้านเรือน
 รุ่นเก่าใหม่เสมอเหมือน
 ทั้งเหยาเยือนเพื่อนบ้านกัน ฯ

ร้อยกาพย์กลอนกรองกระสัน
 ถ้า “กระโน้น” คงกระ.....นาน ฯ

นายเสรี กาญจนโรมนต์